

Sygn. akt: III U 214/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2013 r. w Ostrołęce

sprawy z odwołania A. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę socjalną

na skutek odwołania A. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 18.12.2012r. **znak** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18.12.2012r. znak Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział P. odmówił A. B. prawa do renty socjalnej.

A. B. wniosła odwołanie od powyższej decyzji. Wniosła o przyznanie jej prawa do renty socjalnej. Odwołująca stwierdziła, że jest całkowicie niezdolna do pracy z powodu dziecięcego porażenia mózgowego, które spowodowało opóźnienie rozwoju psycho-ruchowego, za czym idzie niedowład czterokończynowy oraz upośledzenie umysłowe. Odwołująca stwierdziła, że ma problemy z chodzeniem i utrzymaniem równowagi. Upośledzenie umysłowe powoduje, że wolno myśli, nie umie realnie ocenić sytuacji i podjąć odpowiedniej decyzji, ma problemy z liczeniem, nie zna wartości pieniądza, występują u niej lęki. Wszystkie te schorzenia doprowadzają do niemożności samodzielnego funkcjonowania, a wszystkie sprawy i czynności dnia codziennego wymagają pomocy jej matki.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu swojego stanowiska organ oparł się na orzeczeniu Lekarza Orzecznika ZUS jak i orzeczeniu Komisji Lekarskiej ZUS, którzy zgodnie uznali, że A. B. nie jest całkowicie niezdolna do pracy, a tym samym nie spełnia ustawowych przesłanek do przyznania prawa do renty socjalnej.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. B. urodziła się dnia (...).

Decyzją z dnia 06.10.1989r. ZUS przyznał A. B., uprawnienia od tej renty rodzinnej po ojcu. Uprawnienia te były okresowo przedłużane wraz ze składanymi zaświadczeniami o kontynuowaniu nauki. Decyzją z dnia 07.08.2003r. wstrzymano wypłatę renty rodzinnej od dnia 01.09.2003r. z powodu zakończenia nauki.

Następnie w związku z orzeczeniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w P., w którym A. B. została zaliczona do znacznego stopnia niepełnosprawności do dnia 30.06.2005r., decyzją ZUS z dnia 09.09.2003r. ustalono odwołującej z uwagi na jej stan zdrowia prawo do renty rodzinnej do dnia 30.09.2005r.

Decyzją ZUS z dnia 01.10.2003r. ze względu na stwierdzenie u A. B. całkowitej niezdolności do pracy, przyznano jej prawo do renty socjalnej do dnia 30.09.2005r.

Powyższe uprawnienia były odwołującej okresowo przedłużane do dnia 31.10.2012r.

A. B. w dniu 26.09.2012r. złożyła wniosek o przedłużenie jej uprawnień do renty rodzinnej i renty socjalnej.

W celu ustalenia niezdolności do pracy u odwołującej została ona skierowana na badanie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 13.11.2012r. uznał, że odwołująca nie jest całkowicie niezdolna do pracy. Wobec wniesionego przez A. B. sprzeciwu – jej stan zdrowia był analizowany przez Komisję Lekarską ZUS, która orzeczeniem z dnia 10.12.2012r. także ustaliła, że odwołująca nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

Na tej podstawie ZUS wydał zaskarżoną decyzję. Ponadto ZUS stwierdził także, że brak jest podstaw do przyznania A. B. prawa do renty rodzinnej na dalszy okres.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie A. B. jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art.4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (tekst jedn. Dz.U. z 2013r., poz. 982) - renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało: przed ukończeniem 18 roku życia; w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia albo w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. Zgodnie z art. 5 tej ustawy, ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik ZUS, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Definicja osoby niezdolnej do pracy zawarta jest w art. 12 ust. 1-3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, który stwierdza, iż jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy.

W świetle powyższych przepisów odwołanie A. B. uzależnione było od ustalenia, czy jest ona osobą całkowicie niezdolną do pracy i czy niezdolność ta powstała w związku z naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed osiągnięciem 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole.

Celem ustalenia powyższych okoliczności Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu psychologii i neurologii jako właściwych ze względu na schorzenia odwołującej.

Biegli sądowi po przeprowadzeniu oględzin odwołującej jak i zapoznaniu się z dokumentacją medyczną rozpoznali u A. B. mózgową porażenie dziecięcą, halucynozę organiczną w wywiadzie oraz skrzywienie kręgosłupa piersiowego II stopnia bez upośledzenia funkcji układu ruchu.

Stwierdzone schorzenie zdaniem biegłych nie czynią odwołującej osobą całkowicie niezdolną do pracy zarobkowej.

Biegli w uzasadnieniu stwierdzili, że odwołująca od dzieciństwa choruje na porażenie dziecięce, praktycznie bez cech niedowładów, bez zaników mięśniowych, bez asymetrii w odruchach głębokich, bez objawów patologicznych piramidowych, a chód jest wydolny. Odwołująca była hospitalizowana psychiatrycznie z powodu halucynozy organicznej oraz zaburzeń urojeniowych w 2002r. Od tego czasu leczy się w Poradni Zdrowia Psychicznego i przyjmuje leki, po których nastąpiła zdaniem biegłych poprawa stanu psychicznego poprzez ustąpienie objawów psychotycznych. Zgłaszane przez odwołującą w trakcie badań halucynacje są zdaniem biegłych za mało wiarygodne i nie mają też potwierdzenia w dokumentacji lekarskiej. Zdaniem biegłych konieczne było aktualne badanie neuropsychologiczne, w tym oznaczenie ilorazu inteligencji, gdyż możliwe jest, że występujące wcześniej zaburzenia urojeniowe, podobnie jak halucynozy, mają podłoże organiczne. W ocenie biegłych aktualny stopień zawansowania choroby nie powoduje całkowitej niezdolności do pracy (k.16-19).

Zastrzeżenia do tak brzmiącej opinii złożyła pełnomocnik odwołującej (k.24). Na rozprawie w dniu 23.05.2013r. pełnomocnik odwołującej złożyła badania neuro-psychologiczne z dnia 22.05.2013r. (k.29) i wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych.

Sąd uwzględnił ten wniosek, albowiem już z opinii pierwszego zespołu biegłych wynikało, że konieczne do oceny stanu zdrowia odwołującej jest badanie neuro-psychologiczne. Zatem po złożeniu wyniku tego badania, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu psychologii, psychiatrii i neurologii w celu ustalenia czy odwołująca jest osobą całkowicie niezdolną do pracy i czy niezdolność ta została spowodowana naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole.

Kolejny zespół biegłych po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną odwołującej oraz po przeprowadzeniu jej oględzin, rozpoznał u niej zaburzenia omamowe w wywiadzie, cechy osobowości lękowej i niedojrzałej emocjonalnie, mózgowie porażenie dziecięce oraz skrzywienie kręgosłupa II stopnia bez upośledzenia funkcji układu ruchu.

Biegli zgodnie stwierdzili, że opiniowana nie jest całkowicie niezdolna do pracy zarobkowej. Biegli stwierdzili, że w badaniu neurologicznym nie stwierdzono objawów patologicznych i ogniskowych, chód jest sprawny i wydolny oraz nie daje podstaw do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy. Biegli zgodzili się z opinią poprzedniego zespołu biegłych, że zgłaszane przez odwołującą halucynacje są mało wiarygodne i nie mają potwierdzenia w dokumentacji medycznej. Ich zdaniem odwołująca agrawuje zaburzenia funkcji poznawczych, twierdzi, że nie wie, jaki jest dzień tygodnia i miesiąc, a zna trudne słowa m.in. dysleksja, dysgrafia, perazylna. Biegli podnieśli, że w obrazie chorobowym na plan pierwszy wysuwają się zaburzenia w sferze emocjonalnej oraz deficyty w sferze funkcjonowania intelektualnego. Badanie neuropsychologiczne z dnia 22.05.2013r. nie pozwoliło na pełne badanie ilorazu inteligencji z powodu negatywizmu oraz uciezkowych reakcji odwołującej. Podnieśli, że odwołująca ma duże poczucie choroby i niepełnosprawności, wymaga systematycznego leczenia psychiatrycznego, wsparcia psychologicznego oraz ewentualnej psychoterapii (k.46-48).

Do powyższej opinii obie strony nie zgłaszały żadnych zastrzeżeń.

Sąd w całości podzielił spostrzeżenia i uwagi zawarte w opiniach biegłych sądowych. Biegli nie mieli wątpliwości, że stan zdrowia zarówno fizycznego jak i psychicznego odwołującej nie czyni jej osobą całkowicie niezdolną do pracy. Opinie były sporządzone po oględzinach odwołującej jak i przeanalizowaniu jej dokumentacji medycznej. Przedstawione przez biegłych opinie są spójne i logiczne. Biegli są specjalistami w zakresie chorób, na które uskarża się odwołująca.

W ocenie Sądu okoliczność, że uprzednio odwołująca miała przyznane prawo do renty socjalnej pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, skoro stan zdrowia uległ poprawie i aktualnie nie jest już ona osobą całkowicie niezdolną do pracy. Podkreślić należy, że prawo do renty socjalnej nie było jej przyznane na stałe, ale było prawem okresowym. Odwołująca jest osobą młodą i winna podjąć starania, aby podjąć pracę. Nie może bowiem zakładać, że

przy tym rodzaju i zaawansowaniu schorzenia będzie miała stale przedłużane prawo do renty socjalnej. Źródłem jej choroby jest mózgowo-porażenie dziecięce. Po tym odwołująca kształciła się w Liceum Ogólnokształcącym, co oznacza, że ma ona potencjał intelektualny, który winna wykorzystać.

Na marginesie podnieść także należy, że równolegle z przedmiotową sprawą toczyła się przed Sądem Okręgowym w Ostrołęce pod sygn. akt IIIU215/13 sprawa z odwołania A. B. przeciwko ZUS o rentę rodzinną. Ustalenia w sprawie IIIU 215/13 były analogiczne jak w niniejszej sprawie i sprowadziły się do konkluzji, że nie jest ona aktualnie osobą całkowicie niezdolną do pracy.

Z uwagi na powyższe ustalenia Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 kpc oddalił odwołanie A. B..